

Er ref: M/2019/00661/S
Gunilla Blomquist

Gunilla.blomquist@regeringskansliet.se

Vår ref: R 2019:13
Karin Tormalm

Karin.tormalm@skogsindustrierna.se

Yttrande över Agenda 2030 och Sverige: Världens utmaning – världens möjlighet SOU 2019:13

Sammanfattning

Skogsindustrierna

- välkomnar utredningens övergripande ansats att skapa förutsättningar för att nå de mål Sverige förbundit sig till genom att anta agendan, och föreslår att befintliga riksdagsbundna mål som relaterar till Agenda 2030 tydligt blir en del av agendan,
- tillstyrker förslagen att tydliggöra att den breda bemärkelsen av hållbarhet och balansen mellan de tre dimensionerna ska genomsyra alla politikområden,
- betonar vikten av tydlig och konkret styrning av myndigheterna så att det framgår att verksamheten inom respektive myndighet ska bidra till alla tre dimensioner av hållbarhet,
- ser positivt på förslaget att organisera en strukturerad och kontinuerlig dialog med näringslivet samt nya samarbetsformer mellan det offentliga, näringslivet och forskningen,
- ser positivt på att resurser för forskning och innovation satsas på tvärvetenskaplig och utmaningsdriven innovation, men önskar en tydligare samverkan med industrin och inte bara mellan myndigheter och forskningsfinansiärer,
- efterfrågar konkreta ställningstaganden och förslag på hantering av befintliga riksdagsbundna mål, t.ex. miljökvalitetsmålen, som inte uttrycker hållbarhet i agendans breda bemärkelse.

Skogsindustriernas yttrande

Begreppet hållbarhet

Den övergripande ansatsen, att skapa förutsättningar för att nå målen Sverige förbundit sig till genom att anta agendan, kräver engagemang från hela samhället. En förutsättning för ett sådant brett engagemang är att den bredare bemärkelsen av hållbarhet och balansen mellan de tre dimensionerna genomsyrar alla politikområden. Skogsindustrierna anser därför att befintliga riksdagsbundna mål som relaterar till Agenda 2030 ses över för att bli en del av agendan. Det är då centralt att regeringen styr myndigheter så att det tydligt framgår att verksamheten inom respektive myndighet ska bidra till alla tre dimensioner.

Näringslivets roll

Utredningens förslag riktar sig i första hand till regering, riksdag och myndigheter. Det finns samtidigt en insikt i att näringslivet spelar en viktig roll i genomförandet av agendan. Skogsindustrierna ser positivt på förslaget att organisera en strukturerad och kontinuerlig dialog med näringslivet samt att uppmana till nya samarbetsformer mellan det offentliga, näringslivet och forskningen. Skogsindustrierna efterfrågar i det sammanhanget en öppen dialog för att värdera och framhålla de insatser som näringslivet gör, idag och i framtiden, för att nå målen för hållbar utveckling. Detta gäller inte minst de insatser som skogsbruket vidtar, på frivillig väg, för att värna biologisk mångfald och social värden i skogen.

Forskning och innovation

För att nå de globala målen för hållbar utveckling är det helt nödvändigt att satsa på forskning och innovation. Förslagen om satsningar på tvärvetenskaplig och utmaningsdriven innovation är därmed mycket positiva. I sammanhanget kan man konstatera att det redan i dag finns lyckade satsningar på detta inom framförallt Vinnova, och det finns sannolikt anledning att vidareutveckla och växla upp detta snarare än att göra helt nya satsningar. I arbetet är det viktigt att lyfta fram att för lyckade innovationer krävs samverkan med industrin och inte bara mellan myndigheter, forskningsfinansiärer och akademi.

Målkonflikter

Utredningen poängterar att den breda betydelsen av hållbarhet medför behov av avvägningar. I vissa fall kan synergier uppnås, men i andra fall kan målkonflikter uppstå. Skogsindustrierna delar den bilden, men det vi saknar i betänkandet är resonemang och förslag om hur, när och av vem denna avvägning ska göras. Det konstateras t.ex. att de svenska miljökvalitetsmålen i delar är avsevärt mer ambitiösa än delmålen till de globala hållbarhetsmålen och inte heller avspeglar det tvärgående perspektivet. Skogsindustrierna efterfrågar mer konkreta ställningstaganden och förslag på hantering av befintliga mål som inte uttrycker hållbarhet i agendans breda bemärkelse. Skogsindustriernas anser att det finns ett behov av att se över formuleringar och målsättningar inom vissa av miljökvalitetsmålen, så att dessa blir mätbara, skapar incitament till positiva insatser samt inkluderar den breda bemärkelsen av hållbarhet.

Skogsindustriernas utgångspunkt

Med välskötta skogar och en skogsindustri i världsklass som grund har Skogsindustrierna ställt upp en offensiv vision: att skogsnäringen driver tillväxt i världens bioekonomi. Bioekonomin bidrar till att bryta dagens fossilbaserade ekonomi och till att uppnå EU:s och Sveriges klimatpolitiska målsättningar. En bioekonomi utgår från förnybara råvaror, som används på ett hållbart sätt.

De biobaserade produkter Skogsindustriernas medlemsföretag redan idag tillverkar – bioenergi, sågade trävaror, massa och papper – kommer att vara basen under åtskilliga år framöver men kompletteras ständigt med nya produkter som textilfibrer till kläder, kemikalier, drivmedel, etc. En utveckling av bioekonomin handlar alltså inte enbart om att ersätta fossilenergi med bioenergi utan i hög grad om att ersätta växthusgasintensiva och ändliga produkter med förnybara. För att framtidssatsningar ska kunna finansieras krävs en politik som leder till stark internationell konkurrenskraft för skogsindustrin. En väl utbyggd infrastruktur som grund för effektivare och därmed konkurrenskraftiga transporter är en viktig del i denna konkurrenskraft.

Stockholm

2019-06-18

För Skogsindustrierna

Karin Tormalm
Näringspolitisk utredare